

ШКОЛА МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ГРОМАД

тренер - Яніна Казюк,
доктор наук з держ. управління,
експерт з фінансів та
інструментів місцевого розвитку

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ГРОМАД

Мета тренінгу - сформуванати комплекс знань щодо існуючих фінансових інструментів та резервів об'єднаних територіальних громад, які органи місцевого самоврядування зможуть ефективно використовувати, залучати та спрямовувати на економічний розвиток громад.

Завдання тренінгу - навчити представників місцевого самоврядування ефективно використовувати всі надані їм можливості та фінансові інструменти, поєднувати можливості співпраці між державною владою, місцевим самоврядуванням, бізнесом та громадянським суспільством для виконання завдань визначених у місцевих стратегіях з метою досягнення сталого економічного розвитку громад та підвищення якості життя мешканців громад.

Очікувані результати - учасники тренінгу:

- володітимуть інформацією та знаннями щодо існуючих фінансових інструментів та резервів громад, які зможуть самостійно й комплексно використовувати з метою їх залучення для досягнення економічного розвитку громад.
- навчаться залучати кошти державної підтримки та, поєднуювати їх з власними ресурсами громад, спрямовувати на реалізацію місцевих стратегій розвитку, реалізовувати проекти як «твердої» так і «м'якої» інфраструктури, які стимулюють «точки зростання», підтримують впровадження інновацій, розвиток нового виробництва, малого та середнього бізнесу, а також використовувати можливості з метою залучення коштів суб'єктами господарювання для розвитку різних секторів економіки тощо.

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ РОЗВИТКУ ГРОМАД

Фінансові ресурси місцевих бюджетів (власні доходи)

Трансфери з державного бюджету (субвенції)

Кошти державних цільових програм за окремими галузями

Програми і заходи, (у т.ч. інвестиційні), що реалізуються за рахунок коштів ДФРР, коштів державної секторальної підтримки тощо

Кошти галузевих міністерств, які спрямовуються на розбудову спроможності територій для залучення інвестицій та економічного зростання (інфраструктура, освіта, інновації, сільські території тощо).

Фінансові інструменти розвитку громад

Кошти міжнародної технічної допомоги

Благодійні внески

Кредитні ресурси

Державно- приватне партнерство

Внутрішні та зовнішні іноземні інвестиції

МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ

МІСЦЕВИЙ БЮДЖЕТ - основний фінансовий план розвитку громади

ЗАГАЛЬНИЙ ФОНД

включає надходження, що визначені для забезпечення загальних виплат та не призначаються на конкретні цілі

ДОХОДИ

(Ст. 64 БКУ - для ОТГ)

- надходження від відрахувань частки загальнодержавних податків і зборів
- надходження від місцевих податків і зборів

(Ст. 97 БКУ та ЗУ ДБУ)

- трансфerti з державного бюджету

ВИДАТКИ

(споживання) та
КРЕДИТУВАННЯ

(Ст. 89 БКУ)

- освіта
- охорона здоров'я
- соц. захист та соц. забезпечення
- культурно-освітні та театральні програми
- фіз. культура і спорт

(Ст. 91 БКУ)

- місцеві програми і заходи

СПЕЦІАЛЬНИЙ ФОНД

формується з конкретно визначених джерел надходжень і використовується на фінансування чітко визначених цілей

ДОХОДИ

(Ст. 69-1 БКУ)

надходження спеціального фонду (у т.ч. власні надходження бюдж. установ)

(Ст. 97 БКУ та ЗУ ДБУ)
трансфerti з державного бюджету

Бюджет розвитку
(Ст. 71 БКУ)

ВИДАТКИ

(розвитку) та
КРЕДИТУВАННЯ

(Ст. 89, 91 БКУ)

капітальні видатки на утримання бюджетних установ, місцеві програми

Бюджет розвитку
Ст. 71 БКУ
видатки розвитку

ЗАГАЛЬНИЙ ФОНД (ПОДАТКИ І ЗБОРИ)

Найменування податків і зборів	Норматив на 2020 рік
<i>Податкові надходження. Загальнодержавні податки і збори</i>	
Податок та збір на доходи фізичних осіб	60%
Податок на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності	100%
Рентна плата за спец. використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок	37%
Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів (крім рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування)	100%
Рентна плата за спеціальне використання води водних об'єктів місцевого значення	100%
Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення	5%
Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин місцевого значення	100%
Рентна плата за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату	3%
Рентна плата за користування надрами для видобування бурштину (за місцем видобутку) бурштину	30%
Акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів	100%
Частина акцизного податку з виробленого в Україні та ввезеного на митну територію України пального	13,44%

ЗАГАЛЬНИЙ ФОНД (ПОДАТКИ І ЗБОРИ)

МІСЦЕВІ ПОДАТКИ ТА ЗБОРИ	100%
Податок на майно (у т.ч. податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, плата за землю, транспортний податок)	100%
Збір за місця для паркування транспортних засобів	100%
Туристичний збір	100%
Єдиний податок	100%
<i>Неподаткові надходження</i>	
Частина чистого прибутку (доходу) комун унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до відповідного місцевого бюджету	Згідно з рішенням ради
Плата за розміщення тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів	100%
Адміністративні штрафи та інші санкції	100%
Плата за ліцензії на певні види господ. діяльності та сертифікати, що видаються виконавчими органами місцевих рад	100%
Адмін збір за проведення держ. реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань	100%
Плата за надання інших адміністративних послуг	100%
Адміністративний збір за державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень	100%
Надходження від орендної плати за користування ЦМК та іншим майном, що перебуває в комунальній власності	Згідно з рішенням
Державне мито	100%
Орендна плата за водні об'єкти (їх частини), що надаються в користування на умовах оренди радами	100%
Кошти від реалізації безхазяйного майна	100%
Інші надходження	100%

СПЕЦІАЛЬНИЙ ФОНД (НАДХОДЖЕННЯ)

Найменування податків і зборів	Норматив на 2020 рік
Екологічний податок	25%
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	75%
Грошові стягнення за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності	50%
Концесійні платежі щодо об'єктів комунальної власності (які мають цільове спрямування згідно із законом)	100%
Власні надходження бюджетних установ	100%
Цільові фонди, утворені органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади	100%
БЮДЖЕТ РОЗВИТКУ	
Дивіденди (дохід), нараховані на акції (частки) господарських товариств, у статутних капіталах яких є комунальна власність	100%
Кошти пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту	100%
Кошти від відчуження майна, що перебуває в комунальній власності	100%
Кошти від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення або прав на них, що перебувають у державній власності до розмежування земель державної та комунальної власності	90%

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
ДЕСПРО

МІСЦЕВІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ – інструменти розвитку громад

МІСЦЕВІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ

Статтею 10 Податкового кодексу України встановлено перелік місцевих податків та зборів, виходячи з якого, кожна сільська, селищна чи міська рада приймає рішення про встановлення на своїй території тих чи інших місцевих податків та зборів.

До місцевих податків належать:

податок на майно (який складається із плати за землю, податку на нерухоме майно, відмінного від земельної ділянки та транспортного податку);
єдиний податок.

До місцевих зборів належать:

збір за місця для паркування транспортних засобів;
туристичний збір.

Місцеві ради обов'язково встановлюють єдиний податок та податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю, крім земельного податку за лісові землі).

Місцеві ради в межах повноважень і відповідно до Податкового кодексу, вирішують питання встановлення податку на майно (в частині податку на нерухоме майно, відмінного від земельної ділянки) та встановлення збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.

МІСЦЕВІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ

ПОДАТОК НА МАЙНО

складається з: **плати за землю; податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; транспортного податку.**

Плата за землю

Плата за землю включає земельний податок та орендну плату за землю.

Податок за лісові землі складається із земельного податку та рентної плати, що визначається податковим законодавством.

Земельний податок.

Платники податку: власники земельних ділянок, земельні частки (паї); землекористувачі.

База оподаткування: нормативна грошова оцінка земельних ділянок з урахуванням коефіцієнта індексації; площа земельних ділянок, нормативну грошову оцінку яких не проведено.

Орендна плата.

Платники орендної плати: орендар земельної ділянки.

Об'єкт оподаткування: земельна ділянка, надана в оренду.

Розмір орендної плати встановлюється у договорі про оренду, але річна сума платежу:

- не може бути меншою розміру земельного податку, встановленого для відповідної категорії земельних ділянок на відповідній території;
- не може перевищувати 12% нормативної грошової оцінки;
- може перевищувати граничний розмір орендної плати у разі визначення орендаря на конкурентних засадах;
- для пасовищ у населених пунктах, яким надано статус гірських, не може перевищувати розміру земельного податку.

МІСЦЕВІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

Платники податку: фізичні та юридичні особи, які є власниками об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості.

Об'єкт оподаткування:

- об'єктом оподаткування є об'єкт житлової та нежитлової нерухомості, в т. ч. його частка;
- об'єкти, що перебувають у власності фізичних осіб обчислюються контролюючим органом на підставі даних Державного реєстру речових прав на нерухоме майно;
- об'єкти, що перебувають у власності юридичних осіб, обчислюються такими особами самостійно.

База оподаткування: загальна площа об'єкта житлової та нежитлової нерухомості, в т. ч. їх часток

Транспортний податок

Платники податку: фізичні та юридичні особи, які мають зареєстровані в Україні згідно з чинним законодавством власні легкові автомобілі, що є об'єктами оподаткування.

Об'єкт оподаткування: Легкові автомобілі які відповідають таким вимогам:

- з року випуску яких минуло не більше п'яти років (включно);
- середньоринкова вартість яких становить понад 375 розмірів мінімальної заробітної плати

Базою оподаткування є легковий автомобіль, що є об'єктом оподаткування.

МІСЦЕВІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ

ЄДИНИЙ ПОДАТОК

Платники податку: суб'єкти господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності.

Фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними та міськими радами для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності.

ЗБІР ЗА МІСЦЯ ДЛЯ ПАРКУВАННЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

Платники збору: юридичні особи; філії, відділення, представництва юридичних осіб; фізичні особи-підприємці.

Які згідно з рішенням відповідної ради організують та провадять діяльність із забезпечення паркування транспортних засобів на майданчиках для платного паркування та спеціально відведених автостоянках.

Об'єкт оподаткування: земельна ділянка, яка згідно з рішенням відповідної ради, спеціально відведена для забезпечення паркування транспортних засобів на автомобільних дорогах загального користування, тротуарах або інших місцях, а також комунальні гаражі, стоянки, паркінги (будівлі, споруди, їх частини), які побудовані за рахунок коштів місцевого бюджету.

МІСЦЕВІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ

ТУРИСТИНИЙ ЗБІР

Платники збору: громадяни України; іноземці; особи без громадянства.

Які прибувають на територію відповідної адміністративно-територіальної одиниці, на якій діє рішення відповідної ради про встановлення туристичного збору, та отримують послуги з тимчасового проживання із зобов'язанням залишити місце перебування в зазначений строк

Справляння збору може здійснюватися:

- адміністраціями готелів, кемпінгів, мотелів, гуртожитків для приїжджих та іншими закладами готельного типу, санаторно-курортними закладами;
- квартирно-посередницькими організаціями, які направляють неорганізованих осіб на поселення у будинки (квартири), що належать фізичним особам на праві власності або на праві користування за договором найму;
- юридичними особами або фізичними особами - підприємцями, які уповноважуються відповідною радою справляти збір на умовах договору, укладеного з відповідною радою.

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
ДЕСПРО

ДЕРЖАВНІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ГРОМАД

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ ГРОМАД

- Державний фонд регіонального розвитку – **4900,0** млн грн
- Підтримка регіональної політики (секторальна) – **501,0** млн грн
- Субвенція на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах – **22173,0** млн грн
- Субвенція на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій – **1700,0** млн грн
- Субвенція на реалізацію проектів в рамках Надзвичайної кредитної програми для відновлення України – **1275,0** млн грн.
- Субвенція на здійснення заходів щодо підтримки територій, що зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту на сході України – **20,0** млн грн.

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ ГРОМАД

- Субвенція на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я – **1523,4** млн грн
- Субвенція на будівництво/реконструкцію палаців спорту - **150,0** млн грн
- Субвенція на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» - **1060,0** млн грн
- Субвенція на реалізацію програми «Спроможна школа для кращих результатів» – **2500,0** млн грн
- Субвенція на покращення соціального захисту окремих категорій педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти – **2200,0** млн грн
- Субвенція на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами – **504,5** млн грн.
- Субвенція на проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа - **795,4** млн грн

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ ГРОМАД

- Субвенція на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей осіб відповідно до закону та для осіб з інвалідністю I-II групи, яка настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції та які потребують поліпшення житлових умов - **305,1** млн грн
- Субвенція на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення та які потребують поліпшення житлових умов – **248,4** млн грн
- Субвенція на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей учасників бойових дій на території інших держав та які потребують поліпшення житлових умов - **200,0** млн грн
- Субвенція на реалізацію проекту "Житло для внутрішньо-переміщених осіб" – **485,0** млн грн

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ ГРОМАД

ДЕРЖАВНІ БЮДЖЕТНІ ПРОГРАМИ

- Державний фонд регіонального розвитку
- Державна підтримка будівництва (придбання) доступного житла
- Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників

ДЕРЖАВНІ ФОНДИ

- Фонд енергоефективності
- Український культурний фонд
- Фонд часткового гарантування кредитів
- Інші Фонди

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Контакти:

095-36-26-496, 096-248-02-49

yanina.m.k@ukr.net